

STADGAR

Stadgar antagna 1989-11-30, reviderade vid årsmöte 22 april 2026

Allmänna bestämmelser

§1

Svensk Förening för Patologi är en sammanslutning av läkare verksamma inom området patologi. Föreningen är en specialistförening inom Sveriges Läkarförbund och medlemsförening i Svenska Läkaresällskapet (SLS). Föreningen är också specialistförening inom European Society of Pathology och samarbetar med European Union of Medical Specialists. Föreningens namn på engelska är Swedish Society of Pathology.

Ändringar av stadgarna kan ske vid årsmötet.

§2

Föreningen har till uppgift att:

Att verka för patienters rätt till jämlik och kvalitativ diagnostik och vård.

Att främja forskning med koppling till patologi, cytologi och andra tilläggsmetoder.

Att främja och aktivt stödja utbildning, inklusive vetenskapliga sammankomster, föredrag, möten och kurser.

Att främja utvecklingen av klinisk patologi.

Att verka för implementering av diagnostiska framsteg inom hälso- och sjukvården

Att verka för kontinuerlig kvalitet och precision grundad på vetenskap och beprövad erfarenhet

Att bland sina medlemmar främja samarbete och upprätthålla en god anda,

Att tillvarata yrkesverksamma patologers fackliga intressen.

Att samverka med Svensk förening för cytologi.

Att aktivt samverka med andra aktörer i samhället när detta bedöms främja patologisk diagnostik.

Att som medlemsförening i SLS ordna vetenskapliga presentationer vid SLS sammankomster i överensstämmelse med SLS arbetsordning samt avge utlåtanden i eller handlägga ärenden som hänskjutits till medlemsföreningen. Vid handläggning av sådana ärenden som berör andra medlemsföreningar och sektioner i SLS bör samråd med dessa ske.

Att som Sveriges läkarförbunds specialistförening i patologi avge utlåtanden i medicinska och fackliga frågor som av förbundet hänskjutits till föreningen, varvid det åligger föreningen att ställa sig till efterrättelse Läkarförbundets fullmäktiges och centralstyrelses beslut i fackliga frågor,

Att som nationell förening av "European Society of Pathology" verka för europeiskt samarbete samt föreslå representanter till dess Advisory Board och årligen vidarebefordra inbjudan till våra medlemmar att genom Svensk Förening för Patologi teckna ett kollektivt medlemskap i ESP.

Medlemskap

§ 3 Ansökan om medlemskap i Svensk Förening för Patologi ska ställas till föreningens styrelse och prövas samt beslutas av styrelsen.

Till medlem kan antas läkare med svensk legitimation som är yrkesmässigt verksam inom patologiområdet. För att delta som ordinarie deltagare i föreningens nätverk, kommittéer, arbetsgrupper och andra formella aktiviteter ska personen vara medlem i Svensk Förening för Patologi. Detta gäller även personer som innehar en funktion eller ett uppdrag inom föreningens verksamhet.

Styrelseledamot ska vara medlem i Svensk Förening för Patologi och bör vara medlem i Sveriges läkarförbund. Styrelseledamot som deltar i beslut som rör Sveriges Läkarförbund (SLS) ska vara läkare.

Medlemskap i Svensk Förening för Patologi medför föreningsanknutet medlemskap i SLS enligt § 3a, men inte medlemskap i Sveriges läkarförbund. Föreningsmedlem som är behörig därtill bör vara medlem i Sveriges läkarförbund. Endast sådana medlemmar får delta i beslut rörande frågor som hänskjuts till Svensk Förening för Patologi från Sveriges Läkarförbund.

Styrelsen kan besluta om undantag från medlemskravet för särskilt inbjudna externa experter eller representanter när deras kompetens bedöms vara av betydelse för föreningens arbete. Sådant deltagande ska ske som adjungerat och medför inte rätt att företräda föreningen eller att delta i beslut som är förbehållna föreningens medlemmar.

Medlemsregister

§3a Personuppgifter i förhållande till medlemmar

Föreningen samlar in och behandlar nödvändiga personuppgifter för att bedriva den stadgereglerade verksamheten, inklusive administration av föreningens angelägenheter, kommunikation med medlemmar samt hantering av olika ekonomiska transaktioner och mejlutskick. Den lagliga grunden för behandlingen av personuppgifter är dessa stadgar samt avtal med Statens Personadressregister (SPAR).

Personuppgifterna som samlas in vid inregistreringen och/eller via SPAR är: namn, personnummer, adress, e-postadress och telefonnummer. Utöver detta finns det uppgifter om arbetsplats och om medlemmen är specialist och medlemskap i Svensk Förening för Klinisk Cytologi (SFKC).

Föreningen behandlar även personuppgifter om medlemmar i andra fall för att informera, föra dialog etc. med medlemmarna i övriga frågor inom ramen för föreningens ändamål.

§3b Medlemskap i Svenska Läkarsällskapet (SLS)

Medlemsregistret ska årligen, senast den 1 november, lämnas till SLS för att medlemmar ska kunna få nyttja SLS-förmåner (se § 14 nedan) och för att föreningens medlemsavgift till SLS samt mandat i SLS fullmäktige ska kunna beräknas. Antalet läkarmedlemmar i medlemsföreningen är grund för avgift och mandat. Medlemsföreningen ska rapportera antalet läkarmedlemmar i föreningen genom att lämna in medlemsregistret till SLS angivna datum (§ 36h, SLS stadgar). Personuppgifterna som lämnas till SLS (§ 7 a Medlemsregister, SLS stadgar) avser de medlemmar i registret som var registrerade den 1 september samma år.

§3c Medlemskap i European Society of Pathology (ESP)

Såsom vid SLS, lämnas över nödvändiga personuppgifter till ESP (enl. Privacy Policy på ESP websida). Detta sker en gång årligen och bara medlemmar som har erlagt motsvarande årsmedlemsavgift i tid registreras hos ESP.

§3d

Utträde från föreningen

Utträde sker antingen 1/ på egen begäran i skriftlig form via medlemsmejl eller 2/ om berörd medlem inte har erlagt medlemsavgiften under en sammanhängande period på 13 månader.

Vid utträde av en medlem raderas alla personuppgifter från medlemsregistret omgående efter begäran om utträde har tagits emot och bekräftats av medlemsregisteransvarig (skriftligt, via medlemsmejl) eller efter beslut om utträde (baserat på 2/ enl. ovan) har fattats och godkänts av Styrelsen och antecknats in i styrelsemötesprotokoll.

§4

Styrelse

Föreningens angelägenheter handhas av styrelsen, som består av valda och adjungerade ledamöter. Samtliga valda styrelseledamöter har rösträtt. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Valda styrelseledamöter förväntas delta aktivt i styrelsens arbete och närvara vid styrelsens sammanträden.

Adjungerade ledamöter knyts till styrelsen utifrån specifika roller, ansvarsområden eller kompetensområden. De kan även, efter beslut av ordföranden eller styrelsen, bjudas in till andra delar av styrelsens arbete när deras medverkan bedöms som relevant. Adjungerade ledamöter deltar i diskussioner och bidrar med sin sakkunskap, men har inte rösträtt, om inte annat följer av föreningens stadgar.

Valberedningen föreslår medlemmar till de valda posterna vid föreningsmötet, vanligen årsmötet, där röstning sker. Man bör eftersträva geografisk spridning och att såväl läns- som universitetssjukhus är representerade. Mandatperioden är tre år men kan vid behov förlängas.

Vid överlämnande av uppdrag rekommenderas att den avgående ledamoten stannar kvar som övrig ledamot under en övergångsperiod, om det finns behov och möjlighet.

Uppgift om föreningens funktionärer bör efter förrättade val snarast tillställas Svenska Läkaresällskapet och Sveriges Läkarförbund.

Adjungerade poster tillsätts av styrelsen baserat på roll (se nedan)

Valda poster består av:

Ordförande,

Vice ordförande,

Kassör

Sekreterare för vetenskapliga frågor

Föreningssekreterare

Sekreterare för fackliga frågor

Medlemsregisteransvarig

Webbredaktör

ST-representant

Samt två övriga ledamöter.

Adjungerade poster består av:

Ordförande eller annan utsedd representant från Svensk Förening för Klinisk Cytologi,

Ordförande eller annan utsedd representant från Studierektorsnätverket för patologi

Ordförande eller utvald representant från utbildningskommittén

Sakkunnig för Molekylärpatologi

Sakkunnig för Digital patologi.

KVAST-samordnaren.

Styrelsen kan tillfälligt bjuda in sammankallande av arbetskommittéer som är av särskild betydelse för utvecklingen av verksamheten att delta i hela eller delar av styrelsemöten beroende på agendan.

Ordföranden är tillika representant i Svenska Läkaresällskapets fullmäktigeförsamling och vice ordförandens suppleant.

Vice ordförande förväntas överta ordförandens roll och ansvar tillfälligt om ordföranden är frånvarande under en kortare period. Vid längre frånvaro bör valberedningen kontaktas för att diskutera övertagande av ordförandeposten eller för att genomföra ett nytt val.

En styrelseledamot kan sitta i fler än en styrelsepost.

§5

Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden. Kallelse bör vara styrelsemedlem tillhanda senast 7 dagar före styrelsemötet. Ordföranden är skyldig att sammankalla styrelsen om minst två styrelseledamöter framställer därmed. Styrelsen är beslutsfattande när minst fem ordinarie ledamöter är närvarande. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. Ärendet kan avgöras vid sammanträde per capsulam om samtliga styrelseledamöter är ense om beslutet. Vid styrelsemöte bör protokoll föras av föreningssekreteraren, som justeras av ordföranden. Verksamhetsberättelsen sammanställs årligen av sekreteraren för vetenskapliga frågor, och denne stödjer organisationen av vårmöten och andra patologirelaterade möten i Sverige. Beslut i ärenden som berör Svenska Läkaresällskapet eller Sveriges läkarförbund bör snarast tillställas respektive sammanslutning genom utdrag ur protokoll.

§6

Kommittéer, arbetsgrupper och adjungerade poster

Föreningens arbete stöds av kommittéer och arbetsgrupper som arbetar för professionens utveckling. Dessa grupper bör samråda i gemensamma frågor. Respektive sammankallande ansvarar för att arbetet protokollförs, delges styrelsen löpande samt sammanställs i den årliga verksamhetsberättelsen. Aktuella samordnare och kontaktuppgifter ska vara tillgängliga på föreningens webbplats.

Gemensamma bestämmelser för adjungering

Samtliga nedanstående funktioner representeras av adjungerade ledamöter som utses av föreningens styrelse. Styrelsen beslutar om utnämning efter en samlad bedömning av kandidatens kompetens, erfarenhet och lämplighet för uppdraget.

För att säkerställa kontinuitet, kompetensöverföring och långsiktig utveckling ska uppdraget som adjungerad ledamot omfatta en period om tre (3) år, med möjlighet till förlängning efter särskild prövning och beslut av styrelsen. Styrelsen har även rätt att, vid behov, avsluta eller ompröva uppdraget under mandatperioden.

För behörighet till uppdraget krävs att den adjungerade ledamoten är yrkesmässigt verksam inom patologi och innehar en anställning inom patologisk verksamhet inom det nationella verksamhetsområdet. Kravet syftar till att säkerställa hög professionell kompetens, aktuell sakkunskap samt en tydlig och relevant förankring i den kliniska och diagnostiska verksamheten.

Styrelsen fastställer därutöver, vid behov, närmare kriterier för utnämning, uppdragets omfattning och arbetsformer för respektive adjungerad funktion.

Kommittéer och nätverk

Kvalitets- och standardiseringskommittén (KVASt):

Samordnaren för Kvalitets- och standardiseringskommittén (KVASt) är adjungerad till föreningens styrelse och ska vara yrkesmässigt verksam inom patologi.

KVASt har till uppgift att främja, stödja och samordna det nationella kvalitets- och standardiseringsarbetet inom patologi. Uppdraget ska bedrivas i nära samverkan med relevanta nationella expertorgan och aktörer, exempelvis Equalis, samt med berörda verksamheter och professionella nätverk.

KVASt ska verka för enhetliga, evidensbaserade och ändamålsenliga rekommendationer och arbetssätt inom patologin samt bidra till en kontinuerlig utveckling och harmonisering av den diagnostiska kvaliteten på nationell nivå.

Samordnaren ansvarar för att företräda KVASt i föreningens styrelse och för att säkerställa en strukturerad och kontinuerlig dialog mellan KVASt, styrelsen samt relevanta kommittéer och nätverk inom föreningen.

Samordnaren ansvarar även för att årligen sammankalla företrädare för KVASt-grupperna samt för att planera och genomföra den nationella KVASt-dagen, inklusive samordning av program och relevanta kvalitets- och standardiseringsfrågor.

KVASt ska därutöver vid behov kunna initiera eller medverka i nationella kvalitetsprojekt, remissarbete och andra insatser som främjar en hög, jämlik och kontinuerligt förbättrad diagnostisk kvalitet inom svensk patologi.

Utbildningskommittén:

Utbildningskommitténs samordnare, eller annan av kommittén utsedd representant, är adjungerad till styrelsen och ska vara yrkesmässigt verksam inom patologi.

Kommittén ansvarar för den strategiska och sakkunniga planeringen och utvecklingen av fortbildning för specialistläkare samt utbildning för läkare under specialistutbildning (ST).

Uppdraget innefattar att säkerställa att utbildningsinsatserna håller hög kvalitet, är relevanta och svarar mot verksamhetens och professionens aktuella behov. Arbetet ska bedrivas i nära och

kontinuerlig samverkan med Studierektor Nätverket, KVASt för att främja en enhetlig, ändamålsenlig och nationellt samordnad utbildning inom patologi.

Kommittén ansvarar även för den övergripande samordningen och användningen av föreningens digitala utbildningsplattform, inklusive planering, förvaltning och utveckling av plattformens användning som stöd för utbildning, fortbildning och kunskapsdelning inom föreningen. Uppdraget omfattar även att verka för att plattformen används på ett ändamålsenligt, kvalitetssäkrat och nationellt samordnat sätt.

Studierektor Nätverket:

Samordnaren för Studierektor Nätverket, eller annan av nätverket utsedd representant, är adjungerad till styrelsen och ska vara yrkesmässigt verksam inom patologi.

Studierektorsnätverket har till uppgift att, med hög professionell och pedagogisk sakkunskap, bidra till den strategiska planeringen, utvecklingen och den nationella samordningen av specialistutbildningen i patologi. Nätverket ska utarbeta och kontinuerligt vidareutveckla rekommendationer och underlag för specialistutbildningens innehåll, struktur och genomförande, i enlighet med gällande regelverk och professionens behov.

Den adjungerade ledamoten ansvarar för en strukturerad, kontinuerlig och ömsesidig dialog mellan Studierektorsnätverket, Utbildningskommittén och KVASt, i syfte att säkerställa en sammanhållen och nationellt harmoniserad specialistutbildning med hög och jämn kvalitet.

Underkommitté för ST-examination

Inom Studierektorsnätverket kan en särskild underkommitté för ST-examination inrättas.

Underkommittén ansvarar för den sakkunniga och strukturerade planeringen, utvecklingen och kvalitetssäkringen av det nationella underlaget för ST-examinationen inom patologi.

Underkommitténs arbete ska bedrivas i nära samverkan med Studierektorsnätverket och Utbildningskommittén och ska säkerställa att examinationens innehåll och utformning är förenliga med gällande föreskrifter, specialistutbildningens mål och den diagnostiska verksamhetens aktuella krav.

Sakkunniga områden

Föreningen kan vid behov involvera särskild sakkunskap inom relevanta områden för specialistutbildningen, exempelvis pedagogik, examination, kompetensbedömning, utbildningsplanering samt kliniska och diagnostiska delområden inom patologi.

Molekylärpatologi:

En sakkunnig företrädare, yrkesmässigt aktiv inom patologi, är adjungerad till styrelsen.

Uppdraget omfattar att bevaka och stärka patologins centrala roll inom molekylära analyser, med särskilt fokus på nationell strategi, teknologisk utveckling samt implementering i klinisk praxis.

Digital patologi:

En sakkunnig företrädare, aktiv i relevanta nationella och professionella nätverk för digitalisering och AI, är adjungerad till styrelsen. Rollen innefattar att bevaka, initiera och driva frågor rörande digital diagnostik och AI, med fokus på strategisk utveckling, effektiva arbetsflöden, kommunikation samt nationellt och internationellt kunskapsutbyte.

Årsmöte m.m.

§7

Förslag till val som bör förrättas vid föreningens årsmöte upprättas av en valberedning bestående av tre medlemmar. Valberedningens ledamöter utses vid årsmöte för en period av tre år. En ny ledamot bör väljas varje år.

§8

Svensk Förening för Patologis räkenskapsår omfattar tiden 1 april – 31 mars. Ekonomin redovisas vid föreningens årsmöte. Föreningens årsmöte äger rum under någon av månaderna april – juni på en dag som bestäms av styrelsen, med fördel i anslutning till vårmötet. Vid årsmöte presenteras styrelse- och revisionsberättelse, beslut om ansvarsfrihet för styrelsen, årsavgiftens storlek fastställs samt nya styrelseledamöter, valberedningsledamot väljs. Skriftlig kallelse till årsmötet bör utsändas till medlemmarna senast 15 dagar i förväg.

Innan årsmötet ska ekonomins årsredovisning vara sammanställd och godkänd av revisor. Revisor utses av styrelsen. Revisor behöver inte vara medlem i föreningen.

Ytterligare ett föreningsmöte bör hållas en gång årligen under någon av månaderna september – december. Skriftlig kallelse bör utsändas till medlemmarna eller läggas ut på hemsidan senast 15 dagar i förväg.

Extra möte bör hållas när föreningens styrelse eller minst tio medlemmar skriftligen begär ett sådant möte för att behandla det angivna ärendet. Extra möte bör tillkännages för medlemmarna minst 7 dagar i förväg.

Frågor som föreningen bör uppföra på Svenska Läkaresällskapets fullmäktigemötes arbetsordning bör behandlas på ordinarie möte med föreningen och tillställas Sällskapets nämnd minst två månader före ordinarie fullmäktigemöte.

§9

Omröstning sker öppet om inget annat begärs. Vid lika röstetal gäller den mening som ordföranden företräder. Vid personval och vid sluten omröstning avgörs frågan dock genom lottning.

I ärenden som inte har angetts i kallelsen till sammanträdet får beslut fattas endast om samtliga närvarande röstberättigade är ense om att ärendet får tas upp till beslut.

Begäran om bordläggning av ett ärende får inte avslås om minst tio röstberättigade medlemmar förenar sig i begäran. Om ett ärende har bordlagts en gång får ytterligare bordläggning endast ske efter beslut med enkel majoritet.

Vid lika röstetal i en fråga om bordläggning gäller den mening som ordföranden företräder. Om omröstningen är slut, avgörs frågan genom lottning.

Vid årsmöte och föreningsmöte ska protokoll föras. Protokollet ska innehålla uppgifter om fattade beslut samt, i förekommande fall, resultatet av genomförda omröstningar. Protokollet ska justeras av två särskilt utsedda justeringspersoner.

Övrigt

§10

Ledamot av Svenska Läkaresällskapet som inte är medlem i medlemsföreningen, äger tillträde till medlemsföreningens årsmöte med rätt att delta i förhandlingarna men inte i medlemsföreningens beslut. Ledamot av Sveriges läkarförbund har tillträde till föreningens sammanträden med rätt att delta i förhandlingarna men ej i föreningens beslut.

§11

Föreningens ledamöter erlägger årsavgift med ett belopp som fastställs vid årsmötet.

§12

Beslut om ändring av dessa stadgar kan endast fattas på årsmötet. Skriftligt förslag om ändring insändes minst två månader före årsmötet till styrelsen. Förslag till stadgeändring bör åtföljas av styrelsens yttrande däröver, som tillställs medlemmarna samtidigt med kallelsen till årsmötet. För ändring fordras att minst två tredjedelar av de vid mötet närvarande medlemmarna är ense om beslutet. Beslutad ändring träder i kraft sedan Svenska Läkaresällskapet och Sveriges läkarförbund har fastställt densamma.

Inbördes arrangemang mellan medlemsföreningen och Svenska Läkaresällskapet

§ 13

Föreningen och Svenska Läkaresällskapet har ett samarbete för att skapa nytta både för föreningen och för föreningens medlemmar. Det föreligger därför ett gemensamt personuppgiftsansvar mellan föreningen och Svenska Läkaresällskapet rörande föreningens medlemmar.

De olika rollerna i det gemensamma ansvaret ser ut som följer:

Svenska Läkaresällskapet behandlar personuppgifter för sina egna ändamål enligt vad som framgår av Svenska Läkaresällskapets stadgar.

Föreningen behandlar personuppgifter för sina egna ändamål enligt vad som framgår av stadgarna (se §3a).

Personuppgifter behandlas gemensamt när föreningen lämnar in sitt medlemsregister till Svenska Läkaresällskapet för följande ändamål:

- beräkning av avgift till Svenska Läkaresällskapet (se §3b),
- beräkning av mandat i Svenska Läkaresällskapets fullmäktige (se §3b),
- när Svenska Läkaresällskapet gör kontroll av medlemskap vid ansökan om forskningsanslag och deltagande i aktiviteter samt
- när Svenska Läkaresällskapet i övrigt informerar om Svenska Läkaresällskapets aktiviteter och verksamhet så att föreningsmedlem, som också är föreningsanknuten medlem i Svenska Läkaresällskapet, kan få kännedom om dessa.

Föreningen får inte radera personuppgifter innan skyldigheter gentemot Svenska Läkaresällskapet har fullgjorts.

Svenska Läkaresällskapet är genom sin kanslikontaktpunkt för registrerad medlem som vill utöva sina rättigheter både avseende Svenska Läkaresällskapets behandling av personuppgifter och för den gemensamma behandlingen som beskrivs ovan. Föreningen är kontaktpunkt för sin egen behandling av personuppgifter. Kontaktuppgifterna bör framgå av hemsidan.

Styrelsen godkändes vid årsmötet 22 april 2026.